

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvojen hankinta- ja muuntotukilain (1289/2021) muuttamisesta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta (1289/2021).

Lakia ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan EU:n valtiontukilainsäädännön muutoksia. Esityksen mukaan sähkökäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatukia myönnettäisiin jatkossa yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen uuden 36 b artiklan nojalla. Esityksen mukaan kaasukäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatukia myönnettäisiin jatkossa de minimis -asetuksen nojalla.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi vetykäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatuet vedyn liikennekäytön edistämiseksi. Vetykäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen tukeminen voitaisiin tehdä vuoden 2023 talousarviopäätösten puitteissa, joten uuden tuen aloittamisella ei olisi valtion menoja lisäävää vaikutusta.

Lisäksi täyssähköauton hankintatukia ja henkilöautojen muuntotukia koskevaa sääntelyä ehdotetaan kumottavaksi, sillä niiden haku aika on päättynyt 31. päivänä joulukuuta 2022.

Esitys liittyy valtion vuoden 2023 toiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan Suomi sitoutuu ilmastolain tavoitteisiin. Hallitusohjelman mukaan päästötavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan aktiivisia toimia. Hallitus suuntaa ilmastotoimia kustannustehokkuuden, teknologianeutraaliuden ja kestävästi kannattavan liiketoiminnan synnyttämiseen tunnistuen ylivaalikautisen pitkäjänteisyyden merkityksen investointien houkuttelussa.

Hallitusohjelmassa on sitouduttu jatkamaan arjen kustannuksia lisäämättömiä toimia liikenteen päästöjen vähentämiseksi, kuten kaasu- ja sähköautolatausverkoston kehittämistä ja käyttövoimamuutoksen helpottamista erityisesti raskaassa liikenteessä. Hallitusohjelman mukaan vetytalous on keskeinen väline teollisuuden energiamurroksessa.

Hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että Suomi tähtää 10 prosentin osuuteen EU:n puhtaan vedyn tuotannosta ja vähintään samaan osuuteen vedyn jatkokäytöstä.

Laki vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta (1289/2021) tuli voimaan 1.1.2022. Laissa säädetään valtion talousarvion mukaisesta tuesta vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankintaa eli ostamista ja pitkäaikaisvuokrausta varten sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamista varten.

Hankintatukea voidaan myöntää sähkökäyttöisen kuorma-auton tai sähkökäyttöisen perävaunun taikka kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintaan ja sähkö- tai kaasukäyttöisen pakettiauton hankintaan. Hankintatukia haetaan Liikenne- ja viestintävirastolta. Paketti- ja kuorma-auton hankintatukea voi hakea 31.12.2024 asti.

Tavoitteet

Tavoitteena on muuttaa voimassa olevaa hankinta- ja muuntotukilakia vastaamaan muuttuvaa EU:n valtiontukilainsäädäntöä ja mahdollistaa sähkökäyttöisten ja kaasukäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatuen hakeminen mahdollisimman pitkälti voimassa olevan lain mukaisia säädöksiä noudattaen.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muutokset tulee asetuksen siirtymäsäännöksen mukaisesti huomioida kansallisissa tukiohjelmissa 1.1.2024 alkaen. Lakiehdotuksen tavoitteena on kasvattaa nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden kysyntää ja sitä kautta edistää liikenteen päästövähennyksiä.

Tavoitteena on lisäksi mahdollistaa vetykäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatuen hakeminen. Tukien tarkoituksena on alentaa vedyllä toimivien paketti- ja kuorma-autojen hankintakustannuksia, jotta vetykäyttöisten ajoneuvojen markkinat käynnistyisivät Suomessa.

Tavoitteena on selkeyttää voimassaolevaa sääntelyä mm. poistamalla tarpeettomat viittaukset täyssähköautojen hankintatukeen ja muuntotukeen lain nimikkeestä ja säännöksistä, sillä kyseisten tukien hakuaika päättyi vuoden 2022 lopussa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 9.8.2023.

Valmistelijat

Erityisasiantuntija Emmi Simonen, p. 0295 342 108, emmi.simonen@gov.fi

Linkit

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20211289> - Laki vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta (1289/2021)

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM025:00/2023> - Hankeikkuna: Hallituksen esitys laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=PI_COM:C\(2023\)4278](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=PI_COM:C(2023)4278) - Komission asetus, annettu 23.6.2023, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) N:o 651/2014 ja kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävien tukien tiettyjen muotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) 2022/2473 muuttamisesta (nk. asetus yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muuttamisesta)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1407> - Komission asetus 1407/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (nk. de minimis –asetus)

Liitteet:

[HE-luonnos ajoneuvojen hankinta- ja muuntotukilaki.pdf](#)

[Utkast till regerings proposition.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Autoalan Keskusliitto
Autoalan tiedotuskeskus
Autotuojat- ja teollisuus ry
Bioenergia ry
Bioenergia ry
Energiateollisuus ry

Energiateollisuus ry
Etanoliautoilijat
Gasgrid Finland Oy
Gasgrid Finland Oy
Gasum Oy
Jätehuoltoyhdistys ry
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Luonnonvarakeskus Luke
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Neste Oyj
Neste Oyj
Oikeusministeriö - Kirjaamo
Opetus- ja kulttuuriministeriö - Kirjaamo
P2X Solutions Oy
P2X Solutions Oy
Puolustusministeriö - Kirjaamo
Sisäministeriö - Kirjaamo
Sosiaali- ja terveysministeriö - Kirjaamo
Suomen biokierto ja biokaasu ry
Suomen kaasuyhdistys ry
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen ympäristökeskus SYKE
Teknologiateollisuus ry
Työ- ja elinkeinoministeriö - Kirjaamo
Ulkomministeriö - Kirjaamo
Valtioneuvoston kanslia - Kirjaamo
Valtiovarainministeriö - Kirjaamo
Ympäristöministeriö - Kirjaamo

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Simonen Emmi
Liikenne- ja viestintäministeriö

Vartiainen Veeti
Liikenne- ja viestintäministeriö